

תמיר שר, מתעד ריטואל מוכר, עמידה חפזה בשולי הדרכים הבינעירוניות, ובתוך שעון העיר בעת צפירת יום הזיכרון. עוד רגע בלתי נמנע מחיינו כאשר הפרטי והלאומי-ציבורי, הופכים לישות אחת. רגע שהוא הקופסה השחורה של מדינת-מלחמה, שכמו שהייתה לה התחלה עדיין לא רואים עוד את סופה.

יעל יוהס, מתבוננת מהצד על חווית המפגש של הישראלי עם הטבע המקומי. טבע רווי סמליות "דם הכלנית...". מיקרוקוסמוס לא נתפש של יופי מסומן בנגרות. טבע כבוש בידי אנשים שנכסו לעצמם פיסת אדמה. המשוטט ה"תמים" מוצא את עצמו פולש לשטחים ציבוריים אסורים כשהוא מחפש מקום לנחמה.

שוקה גלוטמן, מרחיב את נגיעתו העקבית בישראליות, בסדרה בשם "בשביל קליפות התפוזים" (התייחסות לספרו של נחום גוטמן שעסק בספרו בנירוש התושבים מתל-אביב במהלך מלחמת האזרחים), מאה שנים מאוחר יותר לדבריו של גלוטמן אנוחנו עדיין תקועים בילדותיות נצחית שמרוב משחקי-הרפתקאות וטכסי-חניכה צבאיים, קשה להיחלץ "מעבודות מולך-הביטחון" המאיימת על עצם קיומנו. על קיר הגלריה כותב גלוטמן טקסט "ילדותי" עם שמות חיבה של הרמטכ"לים מקום המדינה ועד היום. כמו היה זה מפגש מחזור של חבורה צברית גאה, כאשר השם "שוקה", חודר לתוכה ומערער את כוחה הלוחמני כסוס טרויאני. סדרת הצילומים עוסקת במרכיב הצבאיות שבהוויה הישראלית.

המרכיבים היוזאליים בתערוכה מצביעים על מערכת קשרים בין העבודות שמתירות אחריהן הד מטריד של אי נחת. **דורה דקל**

בתערוכה חוצה-ישראל, פותחים צמצם חמשה צלמים על המרחב הציבורי שלנו.

תנואי העלילה הוא המפגש האנושי (הפרטי נוכח-ועדר). המרחב שייך למקום. "המקום" מוגדר תמיד ביחס לסובב אותו. "המקום" שייך לארץ, לארץ ישראל. למקום הארצי, חסר המנוח, החצוי שקצותיו פרומים. "הארץ" היא מושג מופשט, ללא נבולות ברורים וללא מקומיות מוגדרת. לחצות את הארץ לאורכה הוא לא רק מושג, הוא מיתוס עוד מימי האבות.

"...אז היה לנו עתיד יותר גדול מן ההווה, והיום יש לנו רק הווה גדול אין קץ. ומי עוד מדבר כאן על עתיד? חוץ מן השלום, כמובן" (ס. יזהר "מי עוד מדבר כאן על עתיד? חוץ מהשלום כמובן" עתון 77, נובמבר 2001).

חמשת הצלמים, בני דורות שונים מרחיבים את המבט השגרתי, היומיומי על ההווה. רולי נתיב, בצילומי הדגלים שהתפרסמו לאחרונה גם בספר דרך הדגל, בהוצאת המשכן לאמנות בעין-חרוד, יוצר מניפה רחבת אופק שמתחילה מייצוג החוויה האישית דרך פריסת מניפה מטפורית על הישראליות שנחשפת בדימויי הדגל, ההתבוננות העקבית במצבו, תנוחתו, מפגשיו עם הסובב, מיקומו, מחדדים את הגלוי ואת הנסתר, את השבר והדאגה, את היופי וכיעורו. את הישראליות במערומיה. עדי ברנדה, בסדרת צילומי "מופרע", בו מצולמים סימוני חסימה באדום לבן במרחב הציבורי. ובסדרה-"שרב כבד", סדרת צילומי רמקולי אזעקות שנושקים לשמיים בהירים, לריקנות גדולה, מאפשר ברנדה לצופה להתבונן על שולי הדברים על המתח והאבסורד שבין הצילום המושלם שתופסת העדשה לבין המראה המטריד של המציאות.

25.10.08 - 20.9.08 **חוצה-ישראל**

שוקה גלוטמן

רולי נתיב

יעל יוהס

